

Pædagogisk læreplan for Børnehuset Rosenkilden 2020

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

**HELSINGØR
KOMMUNE**

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede

formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor hen-

vises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Børnehuset Rosenkilden er en dejlig lys institution med både vuggestue og børnehave i samme hus. Børnehuset ligger centralt i Helsingør - tæt på station, grønne områder og strand

Børnemiljøet i Rosenkilden er lig med et godt arbejdsmiljø. Børn er sammen i mange timer. De skal have en god base og hjælp til en afbalanceret hverdag. For at vi kan bevare dette og være nærværende over for børnene så har hver stue i børnehaven højst 15 børn på en stue og i vuggestuen er der højst 10 børn på en stue.

Rosenkilden har ligeledes en stor legeplads, der byder på mange motoriske udfordringer for både store som små.

Personalet har, i samarbejde med forældrene, ansvaret for at nedbringe støjniveauet, skabe aktiviteter samt mulighed for afskærmning og pauser.

Vuggestuen er opdelt med en indkøringsstue, hvor de yngste fra 0-1 års børn starter. Indkøringsstuen giver børn og forældre en tryk og skærmet start i Rosenkilden. Børnene kommer videre til de andre stuer i vuggestuen efter alder og udviklingsniveau. Vuggestuen samarbejder med børnehaven, hvor de skaber aktiviteter og projekter på tværs for, at skabe tryk i overgangen. Børnehavens 3 stuer er aldersintrigeret og samarbejder på tværs i projekter og aktiviteter hvor de kan tilgodese alder, udviklingsniveauer og give børnene muligheder dannelsen af fællesskaber.

Børnehuset Rosenkilden arbejder udefra "Rutine pædagogikken" og lægger stor vægt i at børnene bliver selvhjulpne.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børn lærer, trives og udvikler sig i gode dagtilbud, hvor der er høj kvalitet i det pædagogiske arbejde. Den viden bruger vi aktivt når vi i Helsingør Kommune vurderer og udvikler den pædagogiske praksis i vores dagtilbud. Derfor har vi en fælles definition af, hvad kvalitet i dagtilbud er. Vi definerer pædagogisk kvalitet som fire samlede forhold: Livsduelighed, nærværende samspil, børnefællesskaber samt forældresamarbejde.

Børnesynet i Helsingør kommune tager udgangspunkt i FN's børnekonvention, hvor der er fokus på barnets ret til leg, indflydelse og medbestemmelse. Derfor værner vi i Helsingør kommune om børns ret til at være børn, til at være forskellige og til at udvikle sig i forskelligt tempo.

Legen er central i børnenes hverdag. Legen er en lystbetonet aktivitet, hvor børnene leger for at have det sjovt. Gennem legen kommer læring, og det er et vigtigt udgangspunkt for vores forståelse for børns læring. I Helsingør Kommune vægter vi læring gennem leg og ud fra barnets interesser.

Vi har fokus på at drage omsorg for børnene og samtidig stimulere og udfordre børnene for at understøtte deres trivsel, læring og udvikling. Børn opfattes grundlæggende som kompetente og selvstændige, samtidig med at de har brug for omsorg, udfordringer, positive forventninger og tillid fra voksne. Vi ser børnene som aktive medskabere af egen læring og udvikling inden for de rammer, vi som voksne har defineret.

I arbejdet med at realisere den styrkede pædagogiske læreplan i praksis, har vi i Helsingør Kommune gennemført et kompetenceløft for ledere og faglige fyrtårne. Gennem kompetenceløftet er ledere og medarbejdere blevet styrket i at omsætte elementerne og den centrale forskning bag den styrkede pædagogiske læreplan til praksis.

Vuggestuen har skabt en ny legekultur blandt børnene. Denne nye legekultur har givet børnene en ny tilgang til hinandens input og ideer i legens udvikling. Vi har skabt et fælles sprog som vi ser resulterer i, at børnene har en mere inkluderende tilgang til hinanden både i hverdagen og i legen.

Et eks. på hvad denne legekultur er:

P er en pige som har gennemgået en stor udvikling. P har haft en negativ status i fællesskabet. Dette da hun ikke bruger sit sprog men i stedet skrider. Hun har svært ved at gøre sig forståelig over for de andre børn og voksne. Hun har, gennem Legekunst, skabt dannelsesredskaber som hun kan bruge i hverdagen. Hun har fx opbygget en ny legerelation. Før gik hun fra leg til leg hele tiden, men nu ser vi at hun bliver længere tid i en leg. Legekunst har således hjulpet hende til at ændre hendes status i fællesskabet til en mere positiv status. Hun kan bedre rumme de voksnes grænsesætninger i det hele taget har hendes forhold til de voksne ændret sig. Hun forstår nu, at de voksne er der for hende på hendes niveau og at vi vil hjælpe hende med at gøre hendes egenskaber værdifulde for fællesskabet

Vi har fokus på processen og ikke resultatet, og et eks. på hvordan vi har arbejdet ude fra et børneperspektiv er:

Vi har besluttet at gå en tur ned til Vandlaboratoriet på havnen. Her skal vi fange krabber og forhåbentlig studere dem på nærmere hold.

Vi har dagen før opfordret børnene (forældrenes opgave hjemme med børnene) til at have en snor med en klemme, med som krabbefiskestang. Vi har yderligere fiskenet, gennemsigtige spande og kødpålæg med som madding.

Vi laver desuden en lille mappe med lidt krabbefakta, der blandt andet fortæller om krabbens udvikling og hvordan man kender forskel på kønnet.

Vi har en dejlig dag hvor børnene fordyber sig i fangsten af krabber. Først er det bare sjovt at se dem bide på maddingen og hive den ene krabbe op efter den anden. Da kampen om spande og fiskenet har lagt sig bidrager de voksne med fakta om krabberne og de bliver nu studeret med nye øjne.

I dagene efter kan vi mærke der stadig er interesse for krabbefortællingerne og livet i havet. Vi går på stranden og børnene samler sten og muslinger. Hjemme begynder de voksne, at lave krabber ud af muslingerne sammen med børnene og fine billeder med stenfigurer. De efterfølgende dage ser vi at børnene selv bliver inspireret. De begynder at snakke om krabber og hvordan man ser forskel på kønnene. De vil gerne besøge vandlaboratoriet igen. De tegner krabber, fisk, havfruer og limer og tegner på muslinger.

Vi beslutter os for at besøge Vandlaboratoriet igen og vi laver flere kreative ting med tema fra "livet i havet". Vi ender i en proces hvor både børn og voksne bidrager til legepraksissen, legestemningen og legemedierne.

Samlingen den holdes først i forlængelse af frokosten, så formiddagen ikke bliver brudt op i flere momenter da børnene har brug for en større fordybelses mulighed i legen.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Det pædagogiske læringsmiljø er børnenes hverdag i dagtilbuddet fra det øjeblik de træder ind i institutionen om morgenen og til de går hjem om eftermiddagen. I Helsingør Kommune arbejder vi på at etablere et pædagogisk læringsmiljø gennem hele dagen, der med leg, aktiviteter og rutiner giver børnene de bedste betingelser for at trives, lære, udvikle sig og dannes. Vi har fokus på at skabe læringsmiljøer, der indbyder til leg, nysgerrighed og engagement hos børnene. Vi arbejder med de fysiske rammer, og er opmærksomme på, hvilken betydning indretning har for børnenes muligheder for engagement og fordybelse i leg og læring.

Børnene har over hele formiddagen mulighed for at skabe egne fysiske rammer til fordybelse af deres leg, rollelege og dannelse af børnefællesskaber. Der er foldemadrasser og skærme, som børnene kan bruge til afgrænsning af deres leg. Der er et legehus på vores gangareal og et konstruktionsrum, som giver børnene mulighed for at trække sig tilbage til og skabe sig egen ro til leg.

Der er et separat rum, hvor børnene har mulighed for, at udfolde sig grov motorisk.

De enkelte stuer er opdelt i flere afgrænsede rum, hvor det med materialer/legetøj tydeliggør hvad rummet skal bruges til.

Henover formiddagen tilbydes, der voksenstyrret aktiviteter hvor børnene kan gå til og fra. Der er mulighed for, børnene kan være inde eller ude, alt efter eget behov.

Kl. 11 holdes der voksenstyrret samling, hvor dagens emne er med udgangspunkt i et børneperspektiv. 2 børn går fra med en voksen for at gå i køkkenet og hente mad og service. De sørger for maden sættes på bordet, men alle børn tager selv service fra rullebordet. Børnene har faste pladser, som de voksne bestemmer, dette for børnene med jævne mellemrum får nye relationer, som de ellers aldrig søger. Men også for at blande yngste og ældre børn, så de yngste har mulighed for at lære af de ældre børn og de ældre børn oplever at kunne noget, der kan gives videre.

Efter frokost opfordres børnene til at gå på legepladsen. I forbindelse med denne overgang har børnene mulighed for, at trække sig tilbage og kigge i bøger. Hvis der opstår legeinput i denne kontekst så får børnene mulighed for, at udvikle legen og lege færdig i deres tempo inden de går på legepladsen.

På legepladsen er der tæpper, der giver mulighed for at lave huler, til afgrænsning af lege. Der er et skib, som bruges flittigt til, at rejse ud i verden, det kan være i leg med en voksen, hvilket ofte skaber mulighed for at inddrage flere børn. Der er legehuse hvor rollelegen ofte bliver det centrale i legen. Der er mulighed for den motoriske udfoldelse på legetårn, balancebaner og cykler.

Der er altid 2 voksne på legepladsen, den ene med vest den der holder opsyn, er den praktiske med hensyn til børnene. Den anden voksen er, den der danner legerelationer ved, at igangsætte en enkelt leg og skaber børnefællesskaber ved, at skabe fælleslege.

Til frugt bliver der fortalt/læst historier hvor børnene medinddrages i fortællingen "dialogisk læsning".

Efter frugt bliver der igen mulighed for egen leg, den voksne sætter evt. aktiviteter i gang f.eks. spil, kreativt eller deltager i børnenes lege.

I vuggestuen oplever vi ofte at vores legetøj bliver udforsket på alle tænkelige måder hvilket vi giver plads til men samtidig ønsker vi at hjælpe børnene i at lære Rollelege som fx køkkenleg/restaurant, derfor starter vi ofte disse lege op og når vi ser en mulighed for det trækker vi os stille og roligt ud af legen. Herefter er vores rolle mere guidende og støttende. Da vi ønsker at skabe flere rollelege har vi indrettet stuerne med billkrog, køkken/butik og dukkehjørner hvor der er få elementer men alle passer ind i legen. Dog er det vigtigt at understrege at børnene gerne må blande de forskellige lege. Fællesrummet er indrettet som et tumlerum hvor der er motorik bane, rutsjebane og klatrevæg. Her har vi også mulighed for at sætte en gyng op.

Når aktiviteterne kræver mere fordybelse afgrænser vi området vi er på ved fx at lukke døren til stuen. Vi laver mindre legegrupper med henblik på at børnene kan fordybe sig sammen. disse grupper kan både være aldersinddelte eller på tværs af alder og stuer.

På badeværelserne har hvert barn en kasse med deres billede på, den yngste barn kan dermed også hurtigt hjælpe til med at finde deres egen kasse med tøj. I de større grupper går børnene så vidt muligt ud to og to af gangen så børnene har mulighed for at hjælpe hinanden og der er ro til at øve sig på at tage sit tøj og sin ble af inden lur. Samtidig er der mulighed for at spejle sig og se forskelle på fx at tisse på toilet og at nogle har ble på.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Pædagogisk kvalitet i dagtilbud forudsætter et godt forældresamarbejde. Derfor er den gode kontakt mellem forældre og dagtilbud højt prioriteret i Helsingør Kommune. Det gælder både det daglige samarbejde om barnets og børnegruppens trivsel, udvikling og læring, og samarbejdet via forældrebestyrelser. Vores samarbejde er forpligtende og samskabende. Det er vigtigt, at man som forældre oplever tydelighed, gennemsigtighed og tryghed. Ud over den daglige dialog er en del af vores forældresamarbejde formaliseret gennem møder fra barnet starter i dagtilbuddet og til det skal videre i skole og SFO. Det kan fx være velkomstsamtale, sprogsamtale eller overleveringssamtale. Som forælder kan man altid kontakte dagtilbuddet, hvis man ønsker en samtale om ens barns trivsel eller udvikling. Hvis vi har brug andre fagpersoners vejledning inviterer vi til et dialogmøde med relevante samarbejdspartnere.

I Helsingør Kommune bruger alle dagtilbud Tabulex. Tabulex er et online kommunikations- og registreringsværktøj, der giver overblik over de informationer, der knytter sig til børnene og dagligdagen. Tabulex har et eget forældremodul. Her gives beskeder, nyheder, information om arrangementer osv.

Når man starter i Rosenkilden så bliver forældrene inviteret til et overgang møde, hvor fokus er på gensidige forventninger i samarbejdet omkring barnets trivsel.

Forældrene og barnet får mulighed til at deltage i legestue, som forgår i Rosenkilden 1 måned før den oprigtige opstart. Dette tilbud er for at skabe en tryghed fra hjem til institution for både forældre og barn.

I vuggestuen bliver der jævnligt holdt ad hoc møder med forældrene, da vi oplever et stort behov for sparring og rådgivning omkring det lille barns hurtige udvikling.

Vi vægter i høj grad den daglige kontakt med forældrene højt. Da vi ofte oplever at forældre har mange både større eller mindre bekymringer eller spørgsmål i hverdagen. Det vigtigt for os at forældrene føler det trygt at komme til os og at vi altid vil finde tid til at snakke med dem hvis ikke på dagen så så hurtigt som muligt.

I vuggestuen er børnene opdelt efter alder men det er vigtig for os at vi alle kender alle forældre og alle børn da det ikke altid er muligt at der er en fra barnets stue. Dog gør vi meget ud af at sende forældrene til den rigtig pædagog hvis barnet ikke er i ens egen gruppe og spørgsmålet er meget konkret.

Men udgangspunkt i pædagogisk arbejde redskab ”Alle Med”, holder vi en gang om året en udviklingssamtale vedr. barnets udvikling og trivsel med forældre. I samarbejde med forældrene laves en handleplan for, det deres barn skal have støtte til, i sin videre udvikling.

I forbindelse med skolestart laves der overgangspapir i samarbejde med forældrene.

Vi benytter med succes Helsingør Kommunes Hipp Hopp projekt til de børn, der har brug for en ekstra indsats i, at blive skoleparat.

Vi snakker jævnligt med forældrene om Deres barns ageren i et fællesskab. Oplever vi en udfordring, prøver vi sammen med forældrene at skabe legeaftaler, som på sigt kan være givende for børnefællesskabet i børnehaven.

Alle børn i 2 års alderen får lavet en sprogtrappe test. Denne test bliver lavet da det er vigtigt, at vide hvor barnet er i deres sproglig udvikling for videre sprogstimulering. Når barnet er fyldt 3 og 5 år bliver der lavet en sprogtest for at igen at vurderet, om barnet har brug for ekstra indsats til sin sproglige udvikling.

Børn som har brug for en ekstra sproglig indsats bliver tilknyttet et obligatorisk læseleg tilbud i institutionen. Læseleg gruppen forgår i samarbejde med forældrene ved at de opfordres til, at læse den bog hjemme, som der arbejdes med i læseleg gruppen.

Forældre bestyrelsen er vores sparringspartner til, at finde ud af hvad man som forældre vægter højest og hvordan vi bedst får formidlet et budskab videre til forældregruppen.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I Helsingør Kommune arbejder vi efter planen *Inkluderende læringsmiljøer for børn og unge i Helsingør Kommune*. Her er de overordnede mål at styrke dialogen og samarbejdet blandt professionelle og forældre på børne- og ungeområdet, at styrke de professionelle kompetencer og deres evalueringskultur, at styrke den forebyggende indsats, samt at styrke børnenes læring, faglighed og trivsel som forudsætning for inklusion. På skole- og dagtilbudsområdet udmøntes målene i fem indsatsområder: 1) Fælles sprog og ensartede tilgange, 2) overgange, 3) elevfravær, 4) kompetencer og videndeling i en ny organisering og 5) strategier og værktøjer som understøtter arbejdet med inkluderende læringsmiljøer.

Som en del af indsatsområderne er den løsningsfokuserede tilgang LØFT implementeret i kommunen. Tilgangen bygger på et værdisæt og en metode, hvor det handler om at styrke og bygge videre på det, der allerede virker. Der sættes mål for udvikling med afsæt i barnets

og gruppens ressourcer. Derudover anvendes Tværfagligt Forum og Børnelinealen. Tværfagligt Forum er en samtale omkring et eller flere børn med fast deltagelse af leder, sprogvejleder/primær pædagog, talepædagog og en psykolog. En gang i kvartalet deltager også sundhedsplejerske og socialrådgiver. Børnelinealen er et fælles fagligt værktøj i forhold til at forstå trivsel og udvikling for børn og unge i samarbejde mellem Center for Dagtilbud og Skoler og Center for Børn, Unge og Familier. Børnelinealen tager afsæt i en anerkendende og løsningsfokuseret tilgang. Børnelinealen bruges til at tydeliggøre, hvorvidt nogle børn har brug for særlig hjælp og støtte i en periode, og i givet fald hvilken.

Overgangsindsatsen skal være med til at sikre en tidlig og forebyggende indsats med særlig fokus på tosprogede børns sproglige udvikling. I dagtilbuddene har alle medarbejdere fokus på at skabe inkluderende læringsmiljøer. I Center for Dagtilbud og Skoler er ansat inklusionsvejledere som også kan inddrages ved behov.

Vi laver dagligt observationer på børnefællesskaber, oplever vi, nogen blive ekskluderet laver vi små fordybelses grupper, som kan give det enkelte barn en sejr og de andre børn kan få et nyt blik for det enkelte barn.

Vi går ind i en leg for, at støtte det enkelte barn i sin rolle i legen. Har barnet svært ved, at indgå i en andens leg, går vi i samspil med barnet og skaber en ny leg ude fra barnet resurser og interesse. Vi bliver i legen, som en støtte indtil andre børn har fundet deres interesse i legen og der er blevet skabt en interaktion hos børnene i legen.

For børn der har ekstra svært ved, at indgå i fællesskaber lægger vi en handleplan enten på stuemøder, pædagogsparring.

Vi samarbejder med BUR gennem TF møder, og til disse møder bruger vi hinandens faglige kompetencer til at bane vej for et eventuelt videre forløb i samarbejde med BUR`s medarbejdere.

I vores daglige praksis er vi meget opmærksomme på overskueligheden i micro overgangene. I forbindelse med vores deltagelse i B.I.C har vi f.eks. ændret vores tidspunkt for samling til kl. 11 i forbindelse med frokost. Dette har skabt færre afbrydelser og mere tid for børnene til fordybelse i leg.

En solstrålehistorie på hvordan vi arbejder i praksis, handler om en pige som vi her kalder M. M's selvværd er gennem Legekunst blevet styrket. Selvom M falder tilbage til sit svækkede selvværd kan man hjælpe hende tilbage gennem Legekunstens tilgang. Hun har fået succesoplevelser. Den frie ramme i Legekunst har givet hende selvtillid til at afprøve hendes ideer uden, at noget var rigtigt. Vi ser at hun har fået det bedre med fx overgange i hverdagen. M og de voksne har sammen opbygget nye strategier for at skabe lethed i overgange. Letheden består fx i at have en mere legende tilgang til overgangen som har er af stor hjælp for børn i udsatte position, med at rumme kontekst og krav.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

I Helsingør kommune samarbejder vi om at give børn gode og sammenhængende overgange fra hjem til dagtilbud og mellem dagtilbud, skole, SFO og fritidsklub. Inden børnene starter i skole skal de forberedes grundigt og i god tid. Børnenes egne forestillinger og fortællinger om skolen bringes i spil og erstattes af konkret viden gennem samtaler og besøg på skolen. Derigennem får de godt kendskab til, hvem de kan møde i nye omgivelser, og hvordan lokaler og bygninger ser ud i SFO og skole. Vi voksne omkring barnet mødes og deler viden og information for at sikre os den bedste overgang. Vi har i kommunen udarbejdet en pjece om overgangen fra dagtilbud til SFO og skole som kan læses [her](#).

I storgruppen lægges der vægt på, at lave aktiviteter med børnene der styrker der evne til at koncentrere sig, være opmærksom på andre men også kunne mærke sig selv sige til og fra, få styrket eget selvværd og selvtillid i et større fællesskab ”turde stå frem”, samarbejde, det sproglige, løse udfordringer/konflikter.

Børnene har førstehjælp med ekstern fagperson. Op til denne dag er der fokus på emnet, hvem er jeg i det større fællesskab, min krop hvordan ser den ud, hvad kan den. Omsorg for andre og min selv, aflæse sociale koder ”ansigtsudtryk” i givne kontekst.

Børnene besøger skolebiblioteket, hvor de får en historie og får udleveret deres egen bog, som skaber stolthed.

0 klasserne kommer ud i enkelte institutioner, hvor børnene i storgruppen får mulighed for at stille de spørgsmål, de har forberedt sammen med deres pædagog og børnegruppen.

Pædagogen på den enkelte stue skriver i samråd med forældre en udviklingsbeskrivelse på deres barn, som bruges ved overlevering til skolen.

Lærerne og pædagoger til de enkelte børn kommer ud på institutionerne til overleveringssamtaler. Her får de samtidig udleveret et A3-ark indeholdende børnenes tegninger og fortællinger af sig selv. Disse A3 hænges på de respektive SFO`er.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi deltager 2 gange om året i kunstprojekter.

Deltaget i legekunst.

IT og digitaliserings projekt

Vi gør brug af turer ud af huset i nærmiljøet og museer, eks. Kronborg, gade kunst, biblioteket, kirkegården, Nystruphus, Flynderup gård osv.

Ved bestemte emner ser vi, på hvad er relevant at bruge i vores lokale område. Ved eventyr eller kunst projekt går vi på opdagelse i byen og bruger meget tid på at analysere alle de vægmalerier vi finder. Kronborg bliver brugt til, at skabe vores eget eventyr i de rette rammer. Kirkerne er fyldt med skatte, hvor børnene får skabt egne historier og der bliver snakket om religioner, hvilken er min og hvordan er andres.

Vi lader os, invitere ind i butikker og får et kendskab til hvad de lige arbejder med her.

Ved projekter hvor naturens materialer spiller en rolle, bruger vi Kongens have og stranden til at gå opdagelse. Her i naturen finder børnene f.eks. kogler, agern, muslingeskaller de skal bruge til Deres eget eller fælles colager og andre kreative ting.

For at give børnene et indblik i samfundets virke og andres erhverv er vi med børnene nysgerrige på, det der sker i butikker og lader os gerne invitere ind.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Som nævnt tidligere har vi billeder af børnene på deres kasser, pladser og på stuen. Dette for at give børnene et tilhørsforhold både i rutine pædagogikken men også i de fysiske rum. Samtidig også for at de andre børn kan se hvor deres venner er. Samtidig har vi også ofte helt almindelige hverdagsbilleder hængende på væggen til stor glæde for børnene som både kan genkende sig selv og sine venner.

Udsmykning på stuerne er meget præget af at vi lægger vægt på at det er processen frem for produktet som er det vigtige i børnenes kreative udfoldelse. Fx har vi på indkøringsstuen klippet blomster ud og børnene har så brugt fingermaling og nogle har malet meget og nogle har malet lidt.

Når vi har temaer som fx insekt tema laver vi både fysisk pynt i form af insekter men vi kobler dette sammen med at syngesange om insekter samtidig bruger vi også naturen og ser insekterne i deres miljø.

På vores ene stue har vi en reol stående som har haft limet legoplader på. Da vi fjernede dem var der limrester og hurtigt fandt vi ud af at børnene godt kunne lide at stå og pille ved dem.

I samlings situationer eller voksenstyrede aktiviteter skaber vi nærvær ved at være en pædagog der står for samling/aktivitet og andre hjælper de børn som har svært ved at fordybe sig. Dette oplever vi giver mindre afbrydelser og større mulighed for at være nærværende og dermed også gribe de input børnene kommer med.

På vores kasser med legetøj har vi sat billeder og tegnet hvad kassen indeholder. Dette gør det nemmere for de store børn at bede om at få fx køkkenting ned til køkkenleg. Før oplevede vi at børnene bare tømte kasserne og så gik uden at lege.

På indkørings stuen har vi en kæmpe stor madras som både er samlingspunkt for de helt små som kan sidde og udforske legetøjet men samtidig også et samlingspunkt for de mere vilde tumle/hoppelege. Samtidig er madrassen en god motorisk udfordring for de helt små som skal lære hvordan de kommer ned fra den eller hvordan det føles at gå blødt underlag.

Som nævnt tidligere har vi billeder af børnene på deres kasser, pladser og på stuen. Dette for at give børnene et tilhørsforhold både i rutine pædagogikken men også i de fysiske rum. Samtidig også for at de andre børn kan se hvor deres venner er. Samtidig har vi også ofte helt almindelige hverdagsbilleder hængende på væggen til stor glæde for børnene som både kan genkende sig selv og sine venner.

Vi temaerne synlige ved, kreative aktiviteter i form af pynt, plancher, figurer, som bærer præg af processen i børnenes udvikling frem for produktet. Vi læser bøger, synger sange, har rim og remser der vedrører emnet i vores daglige samlinger. Vi inddrager den del af lokalområdet, som er relevant i forhold til emnet.

Vi har implementeret en vandrekuffert på hver stue, som børnene har med hjem på tur. Denne kuffert indeholder en stuemaskot og en opgave som passer til temaet vi er i gang med. (F.eks. kan det handle om de skal vælge deres yndlingsbog, leg, sang eller f.eks. fortælle om en oplevelse i deres sommerferie). Vi oplever kufferten er betydningsfuld for børnene, de får lov til, at vise sig frem og fortælle noget om dem selv og derved bidrager med noget til fællesskabet.

Læringsmiljøerne på stuerne er fleksible i forhold til indretningen. Læringsmiljøerne følger børnenes interesser og vores temaer. Vi indretter rummene, så de inspirere til det aktuelle læringsmiljø. Eks. Kan være (forår - laver vi plads til at så frø, afslapningshule - indrettet med bløde puder og afskærmet for støj).

I rummene har legetøjet sine faste pladser, som hjælper børnene til, at opretholde læringsmiljøet. Vi oplever, børnene udvikler langt mere på deres lege, når legen har de optimale betingelser, f.eks. en god plads at tumle på, plads til at konstruere med Lego, lege med dukker m.m.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I vores samlinger gør vi meget ud af at give plads til alle initiativer fx ved sangkuffert hvor alle vælger samme sang så støtter pædagogerne op om valget og synger gerne den sang alle gangene. Vi gør meget ud af at vente på tur samt at give plads til hinanden og acceptere hinandens valg fx ved valg af sang til samling.

Ved køkkenleg hvor et barn vender en gryde på hovedet og en anden siger det er forkert den vender. Hjælper vi børnene med at åbne deres bevidsthed om at det måske er med vilje og at barnet gerne vil vende den sådan. På den måde støtter vi børnene i at blive nysgerrige på hinandens ideer og initiativer.

Ved fx jeg gik mig over sø og land legen, gør vi meget ud af at vise og fortælle børnene både deltagende og publikum at vi har set dem og at vi er glade for at de er med på deres måde. De børn som ikke er aktivt deltagende bliver stadig set af personalet som værende deltagende på deres måde.

Vi understøtter barnets personlige udvikling ved brug af barnets mappe. Mappen bliver brugt af barnet selv, når de f.eks. har tegnet noget de er stolte af og gerne vil have i mappen. De voksne bruger den som dokumentation til billeder af barnets udvikling, barnet og den voksne sammen bruger den sammen efter voksenstyrret aktiviteter, ved f.eks. et projekt som sommer, vinter, insekter. Mapperne står altid i børnehøjde så børnene selv har mulighed for at følge med.

Vi tager udgangspunkt i barnets udvikling ved at anerkende på det niveau barnet er.

Eks. Barnet er stolt af sin malede mariehønesten, men kommentere selv den blev sort. Fremfor at rette barnet, fandt vi billeder på nettet og fandt vi sammen en sort mariehøne med gule prikker, dette gav barnet en følelse af succes.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi opdeler børnene i mindre grupper ud fra udvikling og relationer.

Vi er opmærksom på at styrke børnenes relationer også selvom de ikke går på samme stue og giver dem mulighed for at besøge hinanden på tværs.

Vi støtter børnenes legefællesskaber ved at vi griber børnenes initiativer i legen. Vi understøtter legen ved behov ved at sætte ord på hvad der sker i legen. Vi hjælper dem med at løse konflikter og misforståelser fx hvis en kommer udefra og tager noget i legen sætter vi ord på hvorfor og hjælper barnet ind i legen.

De børn som har udfordringer i fællesskabet støtter vi gennem at lave aktiviteter hvor alle udviklings niveauer kan være med. Opdeling i grupper efter udvikling som skaber udfordringer men også opbygger tryghed i at være i fællesskabet.

Vi laver Stilletid (samling) efter frokost. De mindste har samling med sangkuffert før frokost

I børnehaven skaber vi projekter for, at udvikle fællesskab og fælles oplevelse i den enkelte børnegruppe men også som i det større fællesskab. Vi giver plads til det enkelte barn så, det har mulighed for at udvikle sig i fællesskabet. Vi ved, der ikke er en bestemt tilgang til udviklingen af sociale relationer. Vi lægger stor vægt på at vores læringsmiljø er smidigt i forhold til børnegruppen, dette for at højne de sociale handle muligheder.

Eks. Der er gang i en fælles bevægelsesaktivitet hvor de voksne har sat rammerne. Da aktiviteten er ved at stoppe overtager et barn aktiviteten ved at stille sig ind i midten og lave nye bevægelser som de andre børn hurtig er med på. Den voksne vælger at lade barnet forsætte aktiviteten. Barnet oplevede en succes i fællesskabet, som ellers normalt var en udfordring.

Eks. Et barn viser stolt, han kan lave papirs skibe. Ved at blive understøttet af en voksen opfordres han til, at lære de andre børn at lave et papirs skib. Endnu engang oplever et barn med sociale udfordringer en succes da han oplever sig, som en vigtig del af fællesskabet.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.” styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi arbejder med den generelle sprogindsats på alle stuer.

På indkøringsstuen italesættes alt i hverdagen fx hvis børnene peger på vandet og vil have mere svarer pædagogerne ”du vil gerne have mere vand” dette er generelt for hverdagen på

stuen. Der leges sanglege og der synges generelt meget i løbet af dagen. Dialogisk læsning bruges også på de smås niveau fx en bog hvor nogle gør rent gøres virkelig – eller måltid hvad man skal bruge.

De større grupper leger sanglege, læser rim og remser/historier, dialogisk læsning hvor vi gør remser og historier virkelige, vi snakker om hvad vi har lavet i løbet af dagen. Øver hukommelsen fx spørger til hvad vi fandt på legepladen. Der sættes også ord på konflikter og aktiviteter men børnenes udfordres også til at løse konflikterne så meget som de selv kan med støtte. Personalet opfordrer og motiverer børnene til at bruge det sprog de har.

I dagligdagen lægger vi vægt på, at hjælpe børnene med at oversætte deres følelser i f.eks. konflikt situationer. Børnene bliver hjulpet med, at aflæse samspillet med de andre børn. Vi hjælper dem med, at sætte ord på fremfor at slå eller græde.

Vi udfordrer børnene til, at bruge flere ord, længere sætninger, flere begreber i kommunikationen. Så muligheden ikke kun er at sige ja, nej eller at pege.

Vi leger sammen med børnene sprogligt gennem rim og remser og fortællinger. Vi fjoller også med sproget, som at sige skøre sætninger sammen med børnene.

Vi har fokus på dialogisk læsning i dagligdagen og læseleg i små grupper.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag

- **Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.**

Vi opfordrer hver dag børnene til at bruge kroppen. Vi har tumleredskaber og en legeplads med bakker hvor personalet opfordrer til at gå, løbe, hoppe og bevæge sig. Vi arbejder meget med sanserne fx troldesnot, fingermaling og modellervoks. Vi giver børnene lov til at udforske deres nysgerrighed fx lege med vand, grave i jord, bare tæer i sandkassen. Ved måltider opfordres børnene til at gøre så meget de kan selv fx hælde fra en lille kande, øse op, tørre egen mund og fingre, gøre rent, Vi bruger musik og rytmer til at understøtte fx hverdags gøremål som bleskift, vaske hænder, leger forskellige dyr med stemninger som fx en stor elefant som skal i garderoben og have sko på. For at skabe ro bruger vi musik, trækker gardiner for og skruer ned for lyset og vi er i gang med at opstart af børnene yoga som bruger rim og remser som ydermere støtter op om sproget.

Vi har fået et bevægelsesrum, som er indrettet til udvikling af grov motorisk, som f.eks. at klatre i et net, slå kolbøtter m.m. Rummet er også indrettet til fordybelse af den stille krop, f.eks. yoga/mindfulness og sanglege/leg med bolde. Rummet understøtter de grove motoriske kropsbevægelser andledes indenfor end udenfor. Ved at barnet får mulighed for, at sanse rummet ved at have mulighed for at udvikle evnen til at mærke sig selv.

Vi bruger f.eks. til samling aktiviteter som sanglege og sange med fagter, som understøtter gentagelsen af det motoriske hvilket gør man får det sidste barn med til sidst.

Vi tænker den motoriske udvikling med ind når vi tager på tur, som en kropslig opmærksomhed når man går på række og udfordringerne i terrænet f.eks. trapper, bakker, væltet træstrammer.

Natur, ude liv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi lader børnene være nysgerrige i naturen og lader dem udforske. Hvis fx et barn tager en blomst fra plantekassen er vi nysgerrige sammen med børnene og undersøger denne snakker om hvad der sker hvis man fjerner dem. Ved gåture på kirkegården hvor de går ind på gravene lære vi også børnene at de ikke må gå der. Vi snakker om skrald og har også været ude at fjerne skrald og smide dem i de talende skraldespande. Vi har fået lup og ting til insekter, da børnene er meget interesseret i kryb pt. vi finder krybene sammen og undersøger dem, synger evt. et par sange. Personalet har ligeså meget fingrene i jorden når vi udforsker med børnene.

Vi har valgt to gennemgående temaer Kloden /klimabevidsthed og sanseunivers for hele huset. Vi arbejder med temaerne ud fra et alderssvarende perspektiv.

Vi arbejder f.eks. med insekter, hvor vi har snakket om insekternes cyklus. Sammen med børnene har vi dedikeret noget af legeplads til bevoksning af vilde blomster, der tilgodeser insekternes levevilkår. Dette har vi gjort, for at tilgodese bæredygtighed og for børnene på daglig basis kan følge med i udviklingen.

Vi har med børnene været på ture hvor der er blevet samlet materialer til insekthotel. Over det næste år skal vi sammen, undersøge hvilke dyr der flytter ind. Vi har lavet en grave kasse med muld, rådden træ og blade, hvor børnene kan gå på opdagelse efter insekt liv.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi,

kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Ved fødselsdage synger vi fødselsdagssang, tænder lys og laver en fødselsdagsgave. Børnene deler ud. Vi holder julefrokost, klippeklisterdag (forældrene/bedsteforældre inviteres), juletræs jagt/juletræsfest, påskefrokost, plantedag (bedsteforældredag). Personalet er meget bevidste om at vi spiller en stor rolle i forhold til at børnene tør deltage i fx sanglege eller danse. Det ligger naturligt til personalegruppen og vi har skabt en tryghed i blandt de voksne som gør at det er trygt at sætte sig selv i spil også selvom forældrene kigger.

Vi har vores fælles traditioner og værdier, som jul, fastelavn, påske, plantedag, sommerfest og fødselsdage. Til nogle af vores arrangementer er forældre, søskende og bedsteforældre deltagende.

Vi har en åbenhed og italesætter forskellighederne i fællesskabet, som trosretninger, valg af livsstil som vegetar m.m. Vi giver plads til individet i fællesskabet, ved f.eks. for de børn der ikke holder fødselsdag, at finde et alternativ, som f.eks. en frugtfest.

Vi har valgt temaet "Hvem er jeg – jeg som menneske og min verden omkring mig", som er fælles for hele huset. Barnet skal her være aktiv deltagende og i samspil med forældrene bidrage med vidensdeling omkring sig selv og sin verden. Målet er, når det deles i fællesskabet, at understøtte og styrke barnets jeg forståelse.

Evalueringsskulptur

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskulptur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Howdan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Som en del af arbejdet med kvalitet og det lovpligtige tilsyn, har Helsingør Kommune besluttet at benytte KIDS observationsmateriale. KIDS er et evidensbaseret dokumentations- og udviklingsværktøj til at forbedre den pædagogisk kvalitet i dagtilbud. Hermed sikres, at der på tværs af kommunen bliver observeret, vurderet og udviklet på et ensartet og kvalitativt grundlag. Arbejdet med KIDS understøtter også dagtilbuddenes arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan. Observationerne gøres i samarbejde mellem Center for Dagtilbud og Skoler og dagtilbuddene. Det betyder, at kvalitetssikringen og kompetenceudviklingen sker i samarbejde med personale og leder via samskabelsesprocesser og dialog. Processen i et KIDS-forløb består af 5 trin: 1) forberedelse, 2) observation, 3) dialog, 4) handleplan og 5) sparring.

Rosenkilden har valgt at bruge Eva´s materiale ”et læringsmiljø for alle børn” som vi bruger i vores refleksion og dokumentations arbejde.

Handleplanen ” Den pædagogiske læreplan og udvikling af læringsmiljøet i dagtilbud”

Personalet byder ind med praksisfortællinger og video til p-møder og team-møder, hvor hele personale gruppen kan reflektere og give feedback på kontekst.

Personalet bruger, stuemøder og pædagogiske sparrings møder til at gennem gå læringsmiljøet og finde nye veje eller vejen på hvordan udfordringer kan undersøges for eventuelt ændringer.

Hele udarbejdelsen af læreplanen er under konstant udvikling vi altid skal være opdateret med nye viden og læring på området da vores udvikling også er i konstant bevægelse.

